

Compatibilitatea dispozițiilor Legii nr. 85/2006 cu cele ale Codului de procedură civilă în materia valorificării bunurilor din averea societății debitoare

1. Preliminarii. Prezentul studiu își propune să facă o scurtă analiză a compatibilității dispozițiilor Codului de procedură civilă privind executarea silită în ceea ce privește lichidarea bunurilor din averea debitoare aflate în faliment. Aspectele prezentate în cuprinsul lucrării au doar caracter exemplificativ, și nu exhaustiv.

Procedura insolvenței reglementată de Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței¹ și procedura executării silite prevăzută în Codul de procedură civilă se aseamănă prin scopul instituirii lor și anume stingerea creanțelor față de debitori. Trebuie precizat însă faptul că procedura insolvenței nu este redusă la acoperirea creanțelor debitorului împotriva căruia aceasta se desfășoară, ci acest scop instituit în mod expres de lege prin cuprinsul art. 2 din Legea nr. 85/2006 se completează cu procedura radierii debitorului din registrul în care este înmatriculat, ulterior lichidării averii acestuia. În doctrină se afirmă că procedura executării silite rămâne dreptul comun și pentru procedura insolvenței.²

Potrivit art. 149 din legea insolvenței, dispozițiile Legii nr. 85/2006 se completează, în măsura compatibilității, cu cele ale Codului de procedură civilă. În doctrină s-a arătat faptul că textul art. 149 este imprecis, lăsând loc de interpretări neuniforme și contradictorii în contextul în care numeroase aspecte ridică semne de întrebare în ce privește compatibilitatea dispozițiilor legii insolvenței cu cele ale Codului de procedură civilă.³ Prin urmare, pentru a putea fi aplicabile dispozițiile în materie de executare silită ale Codului de procedură civilă și în cadrul procedurii de lichidare a bunurilor din averea societății debitoare, este imperios ca acestea să nu contravină specificului procedurii de insolvență.

Această analiză a compatibilității celor două reglementări se impune pentru a ști în ce măsură, în lipsa prevederilor detaliate din legea insolvenței se poate recurge la aplicarea dispozițiilor din Codul de procedură civilă. Prezenta analiză se justifică cu atât mai mult cu cât reglementarea procedurii de valorificare prevăzută de Legea nr. 85/2006 este una lacunară, lăsând astfel o mare libertate de acțiune lichidatorului judiciar în ceea ce privește vânzarea bunurilor din averea societății debitoare. Sub acest aspect, prezintă totodată relevanță reglementarea actuală cuprinsă în art. 117 alin. 2 lit. c din Legea nr. 85/2006 potrivit căreia raportul de valorificare în bloc poate cuprinde propuneri privind vânzarea la licitație publică. Prin intrarea în vigoare a Legii nr. 85/2006 au fost abrogate dispozițiile Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, prin urmare, implicit și textul art. 114 alin.2, potrivit căruia vânzarea la licitație publică se organiza în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă. Problema interesantă care poate fi pusă în discuție sub acest aspect este de a ști în ce măsură faptul de a nu mai relua prevederea potrivit căreia vânzarea la licitație publică se făcea în condițiile Codului de procedură civilă în cuprinsul Legii nr. 85/2006 constituie o reală intenție a legiuitorului sau doar o scăpare a acestuia.

Este adevărat că procedura de lichidare prevăzută de Legea nr. 85/2006 păstrează anumite reflexii ale procedurii de executare silită, însă dispozițiile Codului de procedură civilă nu sunt întru-totul compatibile cu principiile procedurii insolvenței. Procedura executării silite poate fi totuși considerată, în cele din urmă, ca procedură de drept comun pentru valorificarea bunurilor din averea societății debitoare, dat fiind faptul că această din urmă vânzare nu este altceva decât o formă de vânzare forțată impusă de necesitatea recuperării creanțelor deținute împotriva societății ajunsă în încetare de plăți.

¹ Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 359 din 21 aprilie 2006

² Ion Turcu – *Legea procedurii insolvenței. Comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, București 2007, pg. 556

³ Ion Turcu – *Compatibilitatea normelor Codului de procedură civilă cu specificul procedurii insolvenței*, RDC, nr. 12/2005, pg. 301

2. Aspecte incompatibile ale celor două reglementări. Un prim aspect care poate fi remarcat referitor la cuprinsul celor două reglementări este faptul că dispozițiile Codului de procedură civilă reglementează distinct executarea silită a bunurilor mobile și a celor imobile. Legea insolvenței nu cuprinde o asemenea distincție, concluzia care se impune fiind aceea că modalitățile de valorificare prevăzute de dispozițiile Legii nr. 85/2006 și normele care reglementează aceste metode de vânzare sunt aplicabile atât în materie de bunuri mobile cât și pentru bunurile imobile din averea societății debitoare. În pofida acestui fapt, în cuprinsul Legii nr. 85/2006 există totuși o prevedere care detaliază vânzarea directă individuală a bunurilor imobile, cuprinsă în art.118. Această dispoziție nu reduce însă aplicarea metodei vânzării directe doar pentru cazul bunurilor imobile, neexistând niciun impediment ca negocierea directă să fie incidentă și în cazul vânzării individuale a bunurilor mobile sau în cazul vânzării în bloc, atât a bunurilor mobile cât și a celor imobile.

Suplimentar față de prevederile codului de procedură civilă legea insolvenței instituie ca modalitate de valorificare a bunurilor vânzarea în bloc. Codul de procedură civilă reglementează exclusiv vânzarea silită a bunurilor mobile și imobile primate *ut singuli* și nu ca un ansamblu funcțional. Potrivit prevederilor art. 442 C.proc.civ., vânzarea bunurilor mobile la licitație se va face pentru fiecare bun în parte sau pentru mai multe bunuri împreună, în funcție de natura și destinația lor. Vânzarea mai multor bunuri împreună nu se identifică cu o vânzare în bloc, întrucât aceasta din urmă presupune reunirea unor bunuri ca un ansamblu funcțional, bunuri necesare în vederea desfășurării unei activități și pentru care un cumpărător oferă un preț nedefalcat pe bunurile componente. Acest ansamblu în stare de funcționare a fost definit în doctrină ca fiind „o grupare de bunuri corporale care, prin coerența economică internă, poate fi utilizată pentru realizarea unui scop comercial”.⁴ Totodată, dispozițiile art. 495 C.proc.civ. prevăd că procedura de vânzare prin licitație publică pentru bunuri imobile se va îndeplini pentru fiecare bun în parte.

Dispozițiile Codului de procedură civilă cuprind o reglementare minuțioasă a etapelor vânzării bunurilor prin executare silită, spre exemplu vânzarea la licitație publică a bunurilor imobile face obiectul unei întregi secțiuni în cadrul capitolului referitor la valorificarea bunurilor imobile. Astfel, dacă Codul de procedură civilă stabilește în amănunt pașii care se impun a fi respectați în cadrul licitației publice, dimpotrivă, Legea nr. 85/2006 conferă lichidatorului judiciar o mai mare libertate în ceea ce privește procedura pe care o are de urmărit în vederea valorificării bunurilor din averea societății debitoare. În cuprinsul Legii nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului exista un text expres potrivit căruia vânzarea la licitație publică se făcea în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă, însă noua reglementare nu mai face o asemenea precizare⁵. În aceste condiții, rămâne la latitudinea lichidatorului judiciar de a stabili în mod detaliat pași care trebuie urmați în cadrul procedurii de valorificare a averii societății aflate în insolvență prin regulamentul de valorificare care va fi aprobat de către creditorii pe baza recomandărilor Comitetului creditorilor. Acest regulament va cuprinde modalitatea concretă de valorificare, date despre bunurile care fac obiectul vânzării, situația juridică a activelor, condiții de participare la procedura de valorificare, desfășurarea procedurii de valorificare. În aceste condiții, dispozițiile Codului de procedură civilă devin inaplicabile în măsura în care sunt incompatibile cu conținutul regulamentului de valorificare.

⁴ Valeriu Stoica, Dan Rareș Răducanu – *Considerații privind procedura încheierii contractelor de vânzare-cumpărare în bloc a bunurilor debitorului aflat în procedura falimentului*, RDC nr. 12/2002

⁵ Potrivit art. 116 alin.2 din Legea nr.85/2006 “...Metoda de vânzare a bunurilor, respectiv licitație publică, negociere directă sau o combinație a celor două, va fi aprobată de adunarea generală a creditorilor, pe baza propunerii lichidatorului și a recomandării comitetului creditorilor (...)”. De asemenea, în cuprinsul art. 117 alin.2 se prevede că “Raportul prevăzut la alin. (1) va cuprinde propuneri privind modalitatea de vânzare în bloc, după cum urmează: (...) c). vânzarea prin licitație.”

Considerăm că lichidatorul judiciar are posibilitatea de a stabili în cadrul regulamentului de vânzare termene diferite decât cele care sunt impuse de prevederile Codului de procedură civilă. Spre exemplu, potrivit art. 504 alin.2 C.proc.civ. termenul stabilit pentru vânzarea la licitație a unui bun imobil nu poate fi mai scurt de 30 zile și nici mai lung de 60 zile de la afișarea publicației de vânzare la locul unde va avea loc licitația. În doctrina de specialitate s-a exprimat opinia potrivit căreia anunțurile publicitare, ca etapă premergătoare licitației, trebuie să respecte cu rigurozitate condițiile art. 434 și ale art. 504 alin.2 din Codul de procedură civilă, adică minim 15 zile, respectiv 30 zile de la publicarea anunțului până la data desfășurării primei licitații, după cum bunurile sunt mobile sau imobile.⁶

Totuși, nu vedem care ar fi impedimentul stabilirii de către lichidatorul judiciar a unui termen diferit decât cel la care face referire Codul de procedură civilă în cuprinsul regulamentului de valorificare în condițiile în care acest regulament a fost aprobat de Adunarea creditorilor. Prin votul dat în sensul aprobării, creditorii au convenit, implicit și asupra termenelor prevăzute în vederea desfășurării procedurii de valorificare. Mai mult decât atât, stabilirea unor termene mai scurte decât cele prevăzute de Codul de procedură civilă ar corespunde specificului procedurii insolvenței care este o procedură caracterizată prin celeritate. Considerăm că stabilirea unor termene mai lungi decât cele prevăzute la art. 504 alin. 2 C. proc.civ. nu-și găsește nicio justificare, contravenind astfel principiului celerității ca principiu care guvernează procedura insolvenței prevăzută în mod expres în cuprinsul dispozițiilor art. 5 alin. 2 din Legea nr.85/2006, potrivit cărora organele care aplică procedura „trebuie să asigure efectuarea cu celeritate a actelor și operațiunilor prevăzute de legea insolvenței, precum și realizarea în condițiile legii a drepturilor și obligațiilor celorlalți participanți la aceste acte și operațiuni. În acest sens, practica judiciară a statuat că vânzarea are loc obligatoriu în cel mai scurt termen de la deschiderea procedurii, la prețul cel mai mare oferit, pentru a se putea închide procedura, a dizolva societatea și a distribui sumele obținute între creditorii.”⁷

Într-o speță, a fost respinsă contestația la licitație formulată de creditorul BCR – Sucursala Năsăud în procedura falimentului debitorului SC C.P. SRL Bistrița. Contestatorul a arătat că nu a fost respectat termenul de 30 zile prevăzută de art. 504 C.pr.civ. între data afișării publicației de vânzare și data ținerii licitației. Instanța de recurs a statuat că “în primul rând dispozițiile art. 504 C.pr.civ. nu sunt aplicabile automat și integral în procedura insolvenței, deoarece art. 147 - *din Legea nr. 64/1995 (actualul art. 149 din Legea nr. 85/2006)* - prevede că dispozițiile Codului de procedură civilă se aplică numai în măsura în care sunt compatibile cu principiul celerității instituit prin art. 5 al Legii 64/1995, republicată. Pe cale de consecință, aplicarea prevederilor Codului de procedură civilă adaptat la principiul celerității a condus la soluția corectă a publicării programului de licitații sub formula repetării licitației în fiecare zi de luni. În al doilea rând, acest mod de publicare a fost de natură să asigure cunoașterea de către cei interesați a datelor ședințelor succesive de licitație și, totodată, a corespunde cerinței celerității prevăzută de art. 5 din lege.”⁸

O altă problemă care poate fi pusă în discuție este aceea a neobținerii prețului de pornire în cadrul licitației publice. În cadrul Adunării creditorilor se propun spre aprobare eventualii pași de scădere a prețului pentru cazul în care valorificarea bunurilor nu este posibilă la prețurile stabilite, precum și perioada de timp sau numărul de licitații în care lichidatorul va încerca valorificarea la un anumit preț.

Conform practicii deja încetățenite în materie de valorificare a bunurilor, lichidatorii judiciari procedează la stabilirea unui anumit număr de licitații care vor fi organizate având ca pornire prețul

⁶ Nicoleta Cazacu – *Licitațiile publice – instrument la îndemâna lichidatorului*, Revista Phoenix, nr.5 iulie-septembrie 2003

⁷ Trib. Cluj, sent. civ. nr. 1697/C/18.11.1999, Radu Bufan, Ana-Irina Sarcane, *Vânzarea bunurilor în faliment prin negociere directă. Aspecte comerciale și procedurale*, RDC nr. 7-8/2003, pg. 120

⁸ C. Apel Cluj, dec. nr. 10510 din 4 octombrie 2005, secția com. și de cont. adm. și fisc., *Curtea de Apel Cluj, Buletinul Jurisprudenței, 2005*, Ed. Sfera, Cluj-Napoca, 2006, pg.583-584

de evaluare, urmând ca în situația în care nu se reușește vânzarea bunurilor, să se mai organizeze din nou licitații cu un preț de pornire de 75% din prețul de evaluare, iar ulterior, acest preț va scădea cu încă 25%. Aceste licitații, precum și pașii de scădere a prețului se aprobă de către creditorii pe baza propunerii lichidatorului, fie încă anterior demarării procedurii de valorificare, fie pe parcursul acesteia. De asemenea, dacă prețul minim nu poate fi obținut, creditorii pot aproba o nouă modalitate de valorificare a bunurilor.

Contrar practicii mai sus prezentate, dispozițiile Codului de procedură civilă prevăd că în situația neobținerii prețului de pornire, vânzarea se va amâna la un alt termen care nu poate fi mai mare de 60 zile pentru care se va face o nouă publicație. La acest termen prețul de pornire va fi de 75% din valoarea prețului de evaluare, iar dacă nici acum nu se obține prețul de începere, la același termen bunul va fi vândut la cel mai mare preț oferit.

În materie de imobile, neobținerea prețului de pornire a licitației, determină vânzarea bunului respectiv la cel mai mare preț oferit. O asemenea reglementare transpusă în practică, și care este în consonanță cu principiul celerității, ar trebui coroborată, credem, cu principiul maximizării averii debitoare instituit în mod expres de dispozițiile Legii nr. 85/2006 (art. 86 alin.1⁹, art. 116 alin.1¹⁰).

Lichidatorul va avea drept de opțiune în ceea ce privește vânzarea bunurilor la cel mai bun preț în cazul neajudecării acestora sau continuarea organizării de licitații în funcție de anumite împrejurări concrete și cu respectarea, totodată, a celor două principii instituite expres de dispozițiile cuprinse în legea insolvenței. Astfel, printre altele, la baza opțiunii lichidatorului judiciar trebuie să stea întotdeauna și o apreciere a gradului de vandabilitate a bunurilor, precum și a valorii cheltuielilor ocazionate cu administrarea, conservarea și paza bunurilor în cazul în care modalitatea de vânzare aleasă impune menținerea acestora în patrimoniul debitorului pentru o mai lungă perioadă de timp. Acest aspect trebuie avut în vedere chiar în eventualitatea obținerii unei valori mai mari la momentul vânzării, întrucât s-ar ajunge inevitabil ca valoarea mai mare astfel obținută să fie diminuată cu cheltuielile făcute pentru administrarea, conservarea sau paza acestora până la valorificarea lor.

Prin urmare, se poate vorbi în acest caz de o anumită optimizare a raportului dintre prețul obținut din vânzarea activelor și cheltuielile de administrare a acestora, și implicit, de o armonizare a celor două principii: principiul celerității, respectiv principiul maximizării averii societății debitoare.

Referitor la cele arătate mai sus, practica judiciară a statuat că întrucât “ne aflăm în cadrul unei proceduri judiciare colective de executare silită prin faliment, în care vânzarea activelor nu se face ca și în procedura de executare silită individual numai la stăruința creditorului, ci vânzarea are loc obligatoriu în cel mai scurt timp posibil de la deschiderea procedurii, la prețul cel mai mare oferit”, este necesar a se trece la lichidarea patrimoniului “chiar dacă prețul oferit nu este pe măsura așteptărilor creditorilor”.¹¹ S-a mai arătat că judecătorul sindic și lichidatorul nu se află pe durată nedeterminată la dispoziția creditorilor și nici nu au la dispoziție mijloacele de a conserva și păstra în depozit activele diferiților debitori, până la o vânzare acceptată de creditorii.

O problemă poate apărea atunci când în cuprinsul regulamentului de valorificare se stabilește că bunurile se vor valorifica prin licitație publică în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă, fără a se face nicio derogare de la acele reguli. O asemenea prevedere rămâne

⁹ Conținutul art. 86 alin.1 din Legea nr.85/2006 este următorul: “În vederea creșterii la maximum a valorii averii debitorului, administratorul judiciar/lichidatorul poate să mențină sau să denunțe orice contract, închirierile neexpire sau alte contracte pe termen lung, atât timp cât aceste contracte nu vor fi fost executate în totalitate sau substanțial de către toate părțile implicate”.

¹⁰ În cuprinsul art. 116 alin.1 din Legea nr.85/2006 se prevede că “pentru maximizarea valorii averii debitorului, lichidatorul va face toate demersurile de expunere pe piață, într-o formă adecvată, a acestora, cheltuielile de publicitate fiind suportate din averea debitorului”.

¹¹ Trib. Cluj, sent. civ. nr. 1697/C din 18 noiembrie 1999, Edita Lovin – *Culegere de jurisprudență în materie de faliment, 1999*, Ed. Regia Autonomă “Monitorul Oficial”, București, 2001, pg. 415

la opțiunea lichidatorului judiciar, dar ulterior aceasta va trebui aprobată de către creditorii. În doctrină s-a arătat că prin aplicarea întocmai a dispozițiilor din Codul de procedură civilă, creditorii pot fi prejudiciați.¹² În materia bunurilor mobile, art. 443 alin.3 din Codul de procedură civilă stipulează că “dacă nu se obține prețul de începere la licitație, la același termen, bunul va fi vândut la cel mai mare preț oferit”. Prin urmare, în cazul în care nu se prevede expres că bunurile nu pot fi vândute la un preț inferior celui de evaluare, se poate ajunge la situația în care un bun mobil să fie adjudecat la un preț foarte mic. La fel se întâmplă și în cazul bunurilor imobile, doar că în acest caz vânzarea la orice preț se va face doar la a doua licitație organizată.

O prevedere incompatibilă cu specificul procedurii insolvenței este cea cuprinsă în art. 448 C.pr.civ. potrivit căreia în situația în care bunul mobil nu poate fi vândut, orice creditor căruia legea îi oferă posibilitatea de a cere executarea silită asupra bunurilor mobile ale debitorului va putea prelua bunul respectiv în contul creanței sale. Unul dintre principiile recunoscute ale procedurii insolvenței este cel al ordonării rangului creanțelor¹³, această ordine de preferință fiind prevăzută în mod imperativ de dispozițiile art. 121 și 123 din Legea nr. 85/2006. Prin urmare, o asemenea prevedere aplicată în cadrul procedurii de insolvență ar putea duce la crearea unei situații în care un creditor cu o creanță dintr-o categorie cu un rang inferior și-ar acoperi creanța sa prin preluarea bunului nevândut al debitorului, în dauna creditorilor cu rang prioritar, contravenind astfel textului de lege. Nimic nu împiedică însă un creditor cu rang superior, care a fost înscris la masa credală a debitoarei în prima grupă în vederea efectuării distribuțiilor de sume, să preia bunul nevândut în contul creanței sale.

În practică a fost respinsă cererea unui creditor de a-i fi atribuite în proprietate, pe cale de accesione, construcțiile situate pe terenurile proprietatea sa în contul creanței sale, deoarece contravenea dispozițiilor Legii nr. 64/1995, conform cărora creanțele vor fi plătite cu sumele de bani rezultate și nu vor fi stinse prin dare în plată silită.¹⁴

Atribuirea bunului în contul creanței devine posibilă și în situația în care singurul creditor oferă, în tot sau în parte, creanța sa pentru un bun.¹⁵

3. Aspecte reglementate de Codul de procedură civilă compatibile cu dispozițiile Legii nr. 85/2006.

Important în acest context este stabilirea înțelesului noțiunii de compatibilitate la care dispozițiile art. 149 ale legii insolvenței fac referire. Considerăm că în ipoteza în care anumite dispoziții sunt compatibile cu specificul procedurii insolvenței, această compatibilitate trebuie înțeleasă în sensul aplicării reglementărilor Codului de procedură civilă ca și condiții minime a fi respectate în cadrul procedurii de valorificare a bunurilor din patrimoniul societății debitoare. Prin urmare, privite ca și condiții minime, aceste prevederi devin obligatorii pentru lichidatorul judiciar, impunându-se a fi respectate în derularea procedurii de valorificare. În măsura în care Legea nr. 85/2006 cuprinde o reglementare lacunară sub acest aspect, lichidatorului i se conferă libertatea de stabili în conformitate totodată cu principiile procedurii insolvenței, reguli suplimentare în ceea ce privește valorificarea averii debitoarei menite a maximiza prețul obținut în urma operațiunilor de vânzare și, implicit a acoperi într-o proporție cât mai mare creanțele înscrise la masa credală a debitoarei.

Legea insolvenței păstrează, în principiu, modalitățile de vânzare care sunt prevăzute și de Codul de procedură civilă. Dispozițiile acestuia din urmă stabilesc, la modul generic, ca modalitate de valorificare, pe lângă licitația publică și vânzarea directă, orice altă modalitate prevăzută de lege. Legea insolvenței enumeră în mod limitativ modalitățile de vânzare permise și asupra cărora

¹² Ștefan Dumitru – *Lichidarea bunurilor din averea debitorului în lumina noilor reglementări legale*, Revista Phoenix, nr. 20/2007, aprilie-iunie, pg. 29

¹³ Ion Turcu – *Legea procedurii insolvenței. Comentariu pe articole*, Ed. C.H. Beck, București, 2007, pg. 54

¹⁴ C. Apel Cluj, dec. 574 din 13 iulie 2001, sec. com. și de cont. adm., în Revista *Curierul Judiciar* nr. 10/2002, pg. 44-45

¹⁵ Gh. Piperea – *Insolvența: Legea, regulile, realitatea*, Ed. Wolters Kluwer Romania, București, 2008, pg. 691

lichidatorul are opțiuni, și anume: licitația publică, negocierea directă sau o combinație a celor două. Metoda de vânzare, atât în cazul vânzării în bloc cât și în cazul vânzării bunurilor individuale poate fi orice metodă de negociere directă sau licitație utilizată în comerț, singura condiție fiind aceea că trebuie aprobată de către creditorii. În doctrină s-a arătat că în măsura în care creditorii aprobă o anumită metodă prin regulamentul de valorificare, aceasta devine „legea” pentru valorificarea bunurilor.¹⁶ Trebuie făcută însă distincție între metoda de vânzare care, potrivit art. 116 alin.2, trebuie să fie aprobată de către creditorii și care astfel se impune a fi respectată de către creditorii și regulamentul de valorificare care, potrivit textului legal, va fi doar prezentat creditorilor. Astfel că legea le conferă creditorilor doar dreptul de a fi informați cu privire la conținutul regulamentului de valorificare, libertatea stabilirii acestuia revenind lichidatorului judiciar, însă cu respectarea principiilor care guvernează procedura prevăzută de Legea nr. 85/2006.

În lipsa unei reglementări potrivit căreia vânzarea la licitație se face în condițiile Codului de procedură civilă, astfel cum dispozițiile Legii nr. 64/1995 prevedeau și în lipsa unei prevederi care să impună obligativitatea alegerii unei metode anume, în doctrina de specialitate s-a apreciat că oricare dintre formele practicate în mod uzual sunt acceptabile: licitația poate fi cu strigare - de exemplu ascendentă, olandeză sau conform Codului de procedură civilă ori poate fi licitație de oferte în plic închis.¹⁷

Ca măsuri compatibile prevăzute de Codul de procedură civilă cu specificul procedurii de vânzare a bunurilor în procedura falimentului putem aduce în discuție prevederile Codului de procedură civilă privind expunerea pe piață a bunurilor care fac obiectul vânzării. Astfel, dispozițiile art. 116 alin.1 din legea insolvenței prevăd că pentru maximizarea valorii averii debitorului, lichidatorul va face toate demersurile de expunere pe piață, într-o formă adecvată a acestora. Forma adecvată la care face referire textul legal poate fi îndeplinită prin aplicarea prevederilor din Codul de procedură civilă adaptată procedurii insolvenței. Mențiunile care trebuie cuprinse în publicația de vânzare sunt prevăzute în cuprinsul art. 439, în materie de imobile și 504 alin. 1, pentru imobile. Trebuie menționat însă faptul că regulile privind expunerea pe piață prevăzute de Codul de procedură civilă sunt, așa cum am arătat mai sus, doar cerințe minimale, mai mult, chiar obligatorii, pentru măsurile de publicitate pe care lichidatorul trebuie să le facă.

Dat fiind acest fapt, în practică, lichidatorii judicari procedează și la publicarea anunțului într-un ziar de largă circulație, deși potrivit Codului de procedură civilă, aceasta se face doar când se apreciază că este necesar pentru vânzarea bunurilor mobile, sau la cererea celui interesat pentru bunurile imobile. În cuprinsul legii insolvenței, mențiunea privind publicitatea în ziar este inserată doar pentru ipoteza vânzării directe a bunurilor imobile. Aceasta se impune însă a fi făcută pentru toate modalitățile de valorificare în scopul maximizării averii societății debitoare, așa cum însele dispozițiile legii prevăd, dar și pentru asigurarea principiului transparenței care trebuie să guverneze întreaga procedură a insolvenței.

Sunt obligatorii în cadrul procedurii de insolvență măsurile prevăzute de art. 437 și 504 alin. 4 C.pr.civ., referitoare la afișarea publicației de vânzare la sediul organului de executare (al lichidatorului) și al instanței de executare (tribunalul în a cărui rază teritorială se află sediul debitorului), la locul aflării bunului, la sediul primăriei în a cărei rază teritorială se află bunul și la locul desfășurării licitației.

Considerăm, de asemenea, a fi compatibile cu dispozițiile Legii nr. 85/2006 regulile prevăzute de Codul de procedură civilă în art. 443 alin. 1, 2 și art. 509 alin. 1, 2 privind prețul de pornire al licitațiilor și modalitatea efectivă de desfășurare a acesteia. Aceste aspecte fac, de regulă, obiectul regulamentului de valorificare întocmit de către lichidator. Mai mult, s-a susținut că “în toate cazurile, indiferent de metoda și de modalitatea de vânzare pentru care se optează, este absolut necesar să se prevadă expres, chiar în cuprinsul regulamentului de vânzare, condițiile în

¹⁶ Ana- Irina Șarcane – *Valorificarea bunurilor debitoare în procedura de insolvență reglementată prin Legea 85/2006*, Revista Phoenix nr. 16-17, aprilie-septembrie 2006, pg. 35

¹⁷ Idem, pg. 36

care se va realiza vânzarea, modalitățile de achitare a prețului precum și sancțiunile care intervin în cazul în care adjudecatarul nu-și îndeplinește obligațiile”.¹⁸

În lipsa unor prevederi exprese în regulamentul de valorificare, nedepunerea prețului după adjudecarea bunului atrage incidența art. 444 alin. 2, art. 513 C.pr.civ. privind reluarea licitației sau a altei modalități de vânzare. În acest sens, practica judiciară a stabilit că nedepunerea prețului în termenul prevăzut de art. 512 C. pr. civ. pentru bunul adjudecat la licitație publică în procedura falimentului atrage scoaterea din nou în vânzare a bunului, pe seama primului adjudecatar, fără a fi necesar ca acesta să fie pus în întârziere cu privire la plata prețului.¹⁹

Tot în cuprinsul unei soluții de practică judiciară s-a statuat că “în situația în care adjudecatarul nu s-a conformat obligației prevăzute de art. 512 alin. 1 din Codul de procedură civilă, de a depune prețul, nu există niciun motiv legal pentru evitarea aplicării dispozițiilor art. 512 alin. 3 C.pr.civ. Conform frazei finale din alin. 3 al art. 513 C.pr.civ., din cauțiunea depusă de adjudecatar se va reține cu precădere suma datorată potrivit alin. 1 și 2. În măsura în care cauțiunea nu acoperă suma datorată, adjudecatarul datorează diferența între prețul obținut la prima licitație și neplătit de adjudecatar și prețul obținut la cea de-a doua licitație. Această obligație are ca unică alternativă plata prețului inițial, împreună cu cheltuielile noii licitații. Nu este corectă teza conform căreia adjudecatarul neserios pierde numai cauțiunea, rațiunea textului art.513 fiind clară și neîndoielnică, aceea de a da eficiență primei licitații și angajamentului juridic asumat de primul adjudecatar. Nimic nu justifică adoptarea unei soluții diferite în cazul licitațiilor efectuate de lichidatorul desemnat în procedura insolvenței”.²⁰

4. Concluzii. Dispozițiile art. 149 din Legea insolvenței, care prevăd că, în măsura compatibilității, prevederile Legii nr. 85/2006, se completează cu cele ale Codului de procedură civilă, își vor găsi aplicabilitate numai în situația în care acest lucru va fi posibil, fără a fi contraveni, prin aplicarea prevederilor cuprinse în Codul de procedură civilă în materia vânzării bunurilor în cadrul executării silite, conținutului regulamentului de vânzare întocmit de către lichidator în baza textului legal special în materie, regulament care stabilește normele de valorificare care trebuie avute în vedere în cadrul procedurii falimentului. Așa cum s-a susținut, “procesul de *comercializare* a vânzării bunurilor debitorilor trebuie să continue în direcția compatibilă cu exigențele activității comerciale și nu cu cele ale circuitului civil”.²¹

Cristina Purcar

Articol publicat în Revista “Phoenix” nr. 27/2009

¹⁸ Ștefan Dumitru – op.cit, pg. 30

¹⁹ C. Apel Craiova, dec. nr. 349 din 13 iulie 2001, secția com.

²⁰ C. Apel Cluj, dec. nr. 475 din 22 martie 2005, secția com. și de cont. adm., *Curtea de Apel Cluj, Buletinul Jurisprudenței, 2005*, Ed. Sfera, Cluj-Napoca, 2006, pg.581

²¹ Ana –Irina Șarcane, Radu Bufan – *Analiza comparativă a vânzării prin negociere directă și a vânzării prin licitație în procedurile Legii nr. 64/1995*, Revista Phoenix, nr.5, iulie-septembrie 2003, pg. 27